

7/32599
G.K. 43

T.C.
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
İkili Siyasi İşler Genel Müdürlüğü

Sayı : 81588444-401.11.1-2013/4100487
Konu : Yazılı Soru Önergesi/Alim
Işık/7/32599

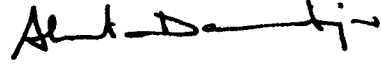
30 Nisan 2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 13.11.2013 tarih ve 31853594-610-2-6070-6148 sayılı yazıları.

Kütahya Milletvekili Prof. Dr. Alim Işık'ın Sayın Başbakanımıza yönelttiği ve kendi adına eşgüdümünde cevaplanması tensip olunan 7/32599 esas numaralı yazılı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmuştur.

Saygılarımla arz ederim.

Ahmet DAVUTOĞLU
Dışişleri Bakanı

Ek: 1

Dağıtım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı
Başbakanlık

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK. LİĞİ
02 Mayıs 2014
Numara:

T B M M KÜTÜPHANE VE ARŞİVİNE BAŞKANLIĞI
02 Mayıs 2014
NO: 303830

T.C.
DIŐIŐLERİ BAKANLIĞI
Irak ile İlişkiler Genel M¼d¼r Yardımcılığı

(IRGY/2013/4100487 sayılı yazının ekidir.)

K¼TAHYA MİLLETVEKİLİ SAYIN PROF. DR. ALİM İŐİK'İN
7/32599 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI

SORU:

1. Irak merkezi hükümeti ile hükümetimiz arasındaki ilişkilerin son dönemde bozulduğu yönünde medyaya da yansıyan iddialar doğru mudur?
2. Doğru ise iki hükümet arasındaki ilişkiler hangi gerekçelerle bozulmuştur?
3. Son dönemde hükümetimizin Irak'ın kuzeyindeki bölgesel yönetimle bazı pazarlıklar yaptığı iddiaları doğru mudur?
4. Halen hükümetiniz ile anılan bölgesel yönetim arasında hangi konularda anlaşmalar yapılmış veya pazarlıklar sürdürülmektedir?
5. Hükümetinizin anılan yönetimle bazı enerji anlaşmalarına vardığı iddiaları doğru mudur? Doğru ise kimlerle hangi antlaşmalar imzalanmıştır?
6. Hükümetinizce 2003 yılından bu yana Irak'ta yaşayan Türkmenler hakkında ne gibi girişimlerde bulunulmuş ve Türkmenlerin hangi haklarının korunması sağlanmıştır?
7. Irak'ın kuzeyindeki bölgesel yönetimin liderliğini yürüten Barzani'nin bazı kentlerde Türkçe konuşulmasını yasakladığı iddiaları doğru mudur? Doğru ise bu kentler hangileridir? Niçin böyle bir yasak konulmuştur? Hükümetinizin bu karara karşı bir tepkisi olmuş mudur?
8. Hükümetinizin şimdiye kadar Türkmenlerle ilgili olarak herhangi bir girişimde bulunmadığı iddiaları doğru mudur?
9. Hükümetinizin, ABD-Irak savaşı döneminde İncirlik üssünden kalkan ABD uçaklarının Irak'ın Felluce bölgesindeki camileri bombalamasına ve binlerce insanın ölümüne ya da yaralanmasına sessiz kalarak rıza gösterdiği, savaş sonrasında ise Irak'ın bölünmesine el altından destek verdiği iddiaları doğru mudur?
10. Hükümetinizin Irak politikasına yönelik yanlışlardan dönerek Türkmenlere karşı sessizliğini bozacak bir politika geliştirmesi düşünülmekte midir?
11. Hükümetinizin konuya ilişkin görüşü ve 2014 yılı programı nasıldır?

CEVAP:

2011 yılı sonunda ABD askerlerinin Irak'tan çekilmesi sonrasında ülkede başgösteren siyasi kriz ve Hükümeti oluşturan farklı kesimler arasındaki güven bunalımının giderek derinleşmesi, farklı Hükümet ortakları ve siyasi liderler arasında derin bazı görüş ayrılıklarının çıkmasına sebebiyet vermiştir. Yakın geçmişte de olduğu gibi, Irak'taki istikrarsızlıktan doğrudan

etkilenen ülkemizin, bu gelişmeler karşısında Irak'ta iç barış ve huzurun sağlanmasına yönelik beklentilerini dile getirmesi, merkezi hükümetle ilişkilerimizde bir soğukluk yaratmıştır. Ancak, Irak'ın kendi içindeki siyasi uzlaşi eksikliğinden kaynaklanan bu krizin ikili bir sorun olarak takdim edilmesinin doğru olmayacağı değerlendirilmektedir. Nitekim Irak Hükümetiyle ilişkilerimizde son dönemde olumlu bir hava yakalanmıştır. Irak Meclis Başkanı Nuceyfi 10-13 Eylül 2013 tarihlerinde ülkemizi ziyareti sırasında tarafımıza, Irak Başbakanı Maliki'nin sözkonusu durgunluk döneminin geride bırakılması isteğini iletmış, bu talep Irak'ın istikrarına katkı sağlayacağı düşüncesiyle ülkemizce olumlu karşılanmıştır. Bu çerçevede, Eylül ayından bu yana Iraklı yetkililerle birçok üst düzey temas ve karşılıklı ziyaretler gerçekleştirilmiş, iki ülke arasında birçok alanda işbirliğinin geliştirilmesi için çalışmalara başlanması hususunda mutabık kalınmıştır.

Irak Türkmenlerine yönelik politikamızın özü ise, Irak halkının asli bir unsuru ve bu ülkeyle aramızda dostluk ve işbirliği bağı olarak gördüğümüz Türkmenlerin güvenlik ve kimliklerinin korunması, siyasi, sosyal ve kültürel haklarının geliştirilmesinin sağlanması esaslarına dayanmaktadır. Ülkemizin Irak Türkmenlerinin haklarının savunulmasına yönelik çabaları uzun süredir istikrarlı bir şekilde sürdürülmektedir. 2005 yılında referandumla kabul edilen Irak anayasasında Türkmenlerin bu ülkenin asli unsurları arasında sayılmasında ve siyasi, idari, kültürel ve eğitime ilişkin haklarının teminat altına alınmasında ülkemizin büyük katkısı ve yapıcı rolü olmuştur. Müteakip yıllarda Irak'taki siyasi sistemin düzene girmesine yönelik çabalar kapsamında, Türkmenlerin de bu sistem içinde kendilerine sağlam bir yer edinebilmeleri için gayret gösterilmiştir. Bugün Türkmen toplumunun Irak siyasetinde kayda değer olgunlukta siyasi yapılanmaya sahip başlıca aktörler arasında kabul gördüğü izlenmektedir.

Türkmen toplumunun yoğun olarak yaşadığı bölgelerde süregelen terör saldırıları hepimizi üzmekte ve endişeye sevk etmektedir. Bu menfur saldırıların Türkmen toplumunda açtığı yaraların sarılması için devletimizin tüm imkânları seferber edilmektedir. Sözkonusu saldırılarda yaralanan soydaşlarımız Irak'tan tahliye edilerek, ülkemizde tedavi altına alınmaktadır. Hükümetimizin bu çabaları kesintisiz sürecektir. Türkmenlerin güvenlik sorunlarının çözülmesi hususu, Iraklı muhataplarımızla her seviyede yaptığımız görüşmelerin öncelikli gündem maddelerinden birini teşkil etmektedir. Tabii bugün Irak'ta devam eden terör saldırıları sadece Türkmen kardeşlerimizi değil, tüm Irak halkını hedef almaktadır. Temennimiz Irak'ın bir an önce huzur ve istikrara kavuşması, Irak halkını oluşturan tüm unsurların barış içinde bir arada yaşamalarıdır. Yalnızca güvenlik alanındaki sıkıntılar değil, Türkmen soydaşlarımızın Irak'ta karşı karşıya bulunduğu tüm sorunlar hakkında Irak içindeki ve dışındaki muhataplarımıza gerekli telkinlerde bulunmaktayız. Irak Türkmenlerinin, anayasa ile belirlenen çerçevede, diğer kesimlerle birlikte barış ve huzur içinde yaşadığı bir ortamın tesisi için bugüne kadar olduğu gibi, bundan sonra da yapıcı tutumumuzu sürdürmeye kararlıyız. Irak makamlarına, bu meyanda olabilecek desteğimizi sunmaya hazır olduğumuzu her fırsatta hatırlatmaktayız.

IKBY'de bazı kentlerde Türkçenin yasaklandığı şeklindeki iddialar doğru değildir. Bilakis 21 Eylül 2013 tarihinde gerçekleştirilen IKB Parlamento seçimlerinde milletvekili seçilen bazı Türkmen siyasetçiler IKB Parlamentosu'nun açılış töreni sırasında Türkçe yemin etmişlerdir. Bu durum Türkmenlerin IKBY siyasetinde kendi kimlikleriyle yer edinmeye başladıklarının bir göstergesini teşkil etmektedir.

Ülkemiz, Irak'ta işgalin başladığı 2003 yılından beri dost ve kardeş Irak halkının yanında yer almış, onlarla destek ve dayanışma içerisinde olmuştur. Irak'ın birlik ve beraberliğine, güvenlik ve istikrarına büyük önem atfeden ülkemiz, Irak'ta nereden gelirse gelsin sivillere yönelik saldırıları her seferinde şiddetle kınamış ve kınamaktadır.

Irak'ın bağımsızlığı, siyasi birliği ve toprak bütünlüğünün korunması konusundaki hassasiyetimizde bir değişiklik yoktur. Öte yandan, Türkiye'de belirli çevrelerin, Irak'taki her kesimle iyi ilişkiler içinde olma siyasetimize farklı anlamlar yükleyerek, ülkemizi veya Hükümetimizi gizli bir gündemin veya komplonun parçası olarak takdim etmeye çalışması esef vericidir. Hiçbir Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin, bölge ülkelerinin toprak bütünlüklerine, sınırların değişmezliği ve egemenlik ilkelerine aykırı hareket etmesi, bu yönde olabilecek herhangi bir tasavvurun veya planın parçası olması düşünülemez. Böyle bir durum geçmişte olmadığı gibi, bugün de sözkonusu değildir. İzlediğimiz dış politika, bu yönde olabilecek her türlü girişimin önünde bir set oluşturacak nitelikte olduğu gibi, bölgesel barış, istikrar ve güvenliğin de en büyük teminatıdır.

Ülkemiz, bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da dost ve komşu Irak'ın istikrarı, güvenliği, birlik ve bütünlüğü için çaba sarfetmeyi sürdürecektir.

